

Державний торговельно-економічний університет
Кафедра світової економіки

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

ІТ-ПОСЛУГИ В МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ

(на матеріалах ТОВ «Блейз-технолоджі», м. Дніпро)

Студентки 4 курсу, 14 групи,
факультету міжнародної
торгівлі і права
спеціальності 292
«Міжнародні економічні
відносини» спеціалізації
«Міжнародний бізнес»

Черняк
Дар'ї Сергіївни

підпис

Науковий керівник
доктор економічних наук,
професор

підпис

Дугінець Ганна
Володимирівна

Гарант освітньої програми
кандидат економічних наук,
доцент

підпис

Лежепьокова
Вікторія Генадіївна

Київ 2022

Державний торговельно-економічний університет

Факультет міжнародної торгівлі та права Кафедра світової економіки

Спеціальність, 292 «Міжнародні економічні відносини»,

спеціалізація «Міжнародний бізнес»

Затверджую
Зав. кафедри Дугінець Г.В.
«__» _____ 2022 р

Завдання на випускню кваліфікаційну роботу (проект) студентів

Черняк Дар'ї Сергіївни

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи (проекту)
ІТ-послуги в міжнародному бізнесі *(на матеріалах ТОВ «Блейз-технолоджі», м. Дніпро)*

Затверджена наказом ректора від «__» _____ 20__ р. №__

2. Строк здачі студентом закінченої роботи (проекту)

23.05.2022

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту)

Мета роботи (проекту)

Дослідження світового ринку ІТ-послуг, визначення тенденції та перспектив розвитку ТОВ «Блейз Технолоджі на цьому ринку»

Об'єкт дослідження - Ринок ІТ-послуг та діяльність ТОВ «Блейз-технолоджі».

Предмет дослідження - Тенденції розвитку світового ринку ІТ-послуг та напрями роботи ТОВ «Блейз-технолоджі».

4. Перелік графічного матеріалу – рисунків - 6 , таблиць - 1.

5. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

6. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом)

Вступ

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ ДОСЛІДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ ІТ-ПОСЛУГАМИ

1.1. Сутність, види та характеристика ІТ-послуг у міжнародному бізнесі

1.2. Індикатори результативності міжнародної торгівлі ІТ-послугами

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2 ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІТ-ПОСЛУГ В МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ

2.1. Тенденції розвитку світового ринку ІТ-послуг в ХХІ ст

2.2. Пріоритети розвитку ТОВ “Блейз-технолоджі” на світовому ринку ІТ-послуг

Висновки до розділу 2

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

7. Календарний план виконання роботи (проекту)

№	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми ВКР	до 20.12.2021	
2	Узгодження плану ВКР з науковим керівником	до 31.01.2022	
3	Подача науковому керівнику на рецензування 1-го розділу ВКР	до 30.04.2022	
4	Подача науковому керівнику на рецензування 2-го розділу ВКР	до 10.05.2022	
5	Подача готової ВКР науковому керівнику	до 20.05.2022	
6	Подача готової ВКР на кафедру	до 30.05.2022	
7	Попередній захист ВКР	за графіком (30.05.–17.06.2022)	
8	Захист ВКР	за графіком (20.06 – 30.06.2022)	

8. Дата видачі завдання «___» _____ 20__ р.

9. Керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Дугінець Г.В. _____

10. Керівник освітньої програми

Лежешькова В.Г. _____

11. Завдання прийняв до виконання студент

Черняк Д.С. _____

12. Відгук керівника випускної кваліфікаційної роботи (проекту) на тему «ІТ-послуги в міжнародному бізнесі, виконану на *матеріалах ТОВ «Блейз-технолоджі»*, м. Дніпро. Актуальність обраної теми дослідження не викликає сумніву, оскільки роль ІТ-послуг в світовій економіці буде все збільшуватися в умовах трансформаційних змін ХХІ ст. Ідентифіковано сутність, основні види та характеристика ІТ-послуг у міжнародному бізнесі як форми міжнародних економічних відносин. У роботі проведено аналіз міжнародного ринку ІТ-послуг та виявлено тенденцій його розвитку. Також було досліджено напрями діяльності ТОВ «Блейз Технолоджі» та виявлено найбільш перспективні. На основі аналізу світового ринку комп'ютерних послуг були зроблені висновки щодо ефективності діяльності вибраного підприємства. В результаті проведеного дослідження визначено, що саме блокчейн технології, з якими працює компанія є перспективним напрямом діяльності у найближчій перспективі. Випускна кваліфікаційна робота є комплексною працею, розкриває обрану тематику, відповідає встановленим вимогам та може бути рекомендована до публічного захисту.

Керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

_____ Дугінець Г.В. _____

(підпис, дата)

13. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу (проект)

Випускна кваліфікаційна робота (проект) студентки Черняк Дар'ї Сергіївни може бути допущена до публічного захисту.

Керівник освітньої програми _____

(підпис, прізвище, ініціали)

Завідувач кафедри _____

_____ Дугінець Г.В. _____

(підпис, прізвище, ініціали)

« _____ » 20 ____ р.

АНОТАЦІЯ

Черняк Дар'я Сергіївна. ІТ-послуги в міжнародному бізнесі (на матеріалах ТОВ «Блейз-технолоджі», м. Дніпро).

Випускна кваліфікаційна робота присвячена тенденціям розвитку ІТ-послуг на світовому ринку та їх перспективам у майбутньому.

У роботі проведено аналіз міжнародного ринку ІТ-послуг та виявлення тенденцій їх розвитку. Також було досліджено напрями діяльності ТОВ «Блейз Технолоджі» та виявлення перспектив розвитку у вибраних напрямках.

На основі аналізу світового ринку комп'ютерних послуг були зроблені висновки щодо ефективності діяльності вибраного підприємства. В результаті проведеного дослідження визначили перспективні блокчейн технології, з якими працює компанія та визначено їх можливості.

Ключові слова: ІТ-послуги, блокчейн, ринок послуг, комп'ютерні технології, Ethereum.

ANNOTATION

Cherniak Daria. IT services in international business (based on the materials of Blaze Technology LLC, Dnipro).

The final qualifying work is devoted to trends in the development of IT services in the global market and their prospects in the future.

The paper analyzes the international market of IT services and identifies trends in their development. The areas of activity of Blaze Technology LLC and identification of prospects for development in selected areas were also studied.

Based on the analysis of the global market for computer services, conclusions were made about the effectiveness of the selected company. As a result of the research, promising blockchain technologies that the company works with were identified and their capabilities were identified.

Keywords: IT services, blockchain, services market, computer technology, Ethereum.

ЗМІСТ

Вступ	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ ДОСЛІДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ ІТ-ПОСЛУГАМИ	5
1.1. Сутність, види та характеристика ІТ-послуг у міжнародному бізнесі...	5
1.2. Індикатори результативності міжнародної торгівлі ІТ-послугами.....	10
Висновки до розділу 1.....	15
РОЗДІЛ 2 ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІТ-ПОСЛУГ В МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ.....	17
2.1. Тенденції розвитку світового ринку ІТ-послуг в ХХІ ст	17
2.2. Пріоритети розвитку ТОВ “Блейз-технолоджі” на світовому ринку ІТ-послуг	22
Висновки до розділу 2.....	27
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	28
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	30

ВСТУП

На сьогоднішній день інформаційні послуги все глибше проникають не тільки у наше повсякденне життя, але й стрімко стають невід'ємною частиною всіх бізнес процесів: надають можливість пошуку клієнтів, просування компанії у соціальних мережах, ведення обліку продукції або трек робітників. Мабуть років п'ятнадцять назад ще можна було уявити підприємство, що не користувалося б інформаційними технологіями або не залучали б ІТ-спеціалістів для внутрішніх потреб, однак в наш час це було б вже неможливим.

З розвитком інформаційних технологій, зростає й кількість компаній, що мають на меті надавати ІТ-послуги і, як ми побачимо далі в цій роботі на основі проаналізованих даних, роль цих підприємств на міжнародному ринку стає все більш міцним і їх діяльність починає мати вагомий вплив на розвиток світової економіки.

Актуальність цієї роботи полягає в аналізі та вивченні діяльності ІТ-компанії та їх вагу у міжнародному бізнесі, оскільки без сумніву їх роль буде все збільшуватися і результати діяльності цих підприємств стануть тим фактором, що продовжить змінювати світ, як це вже траплялось раніше і продовжує траплятися зараз. Це дослідження стане в основі розуміння перспектив обраної компанії як на ринку України, так і на світовому ринку, і їх потенційного внеску до розвитку інформаційних технологій. Так як діяльність компанії “Блейз-Технолоджі” напряму пов’язана з такою системою зберігання даних, як блокчейн, будуть проаналізовані також і різні блокчейн-системи, крипторинки та DeFi-застосунки заради розуміння можливих напрямів розвитку підприємства.

Мета дослідження. Визначення теоретичних основ та практичних аспектів реалізації ІТ-послуг в міжнародному бізнесі.

Завдання дослідження. Визначити сутність, види та характеристики ІТ-послуг у міжнародному бізнесі, проаналізувати індикатори результативності

міжнародної торгівлі ІТ-послугами, визначити тенденції розвитку світового ринку ІТ-послуг в ХХІ ст та виявити пріоритети розвитку ТОВ “Блейз-технології” на світовому ринку ІТ-послуг

Об'єкт дослідження - дослідження є міжнародні відносини щодо надання ІТ-послуг.

Предмет дослідження - є теоретичні і практичні основи реалізації ІТ-послуг суб'єктами міжнародного бізнесу

У роботі використовувалися як загальні методи дослідження, так й специфічні. Серед загальних доцільно виокремити метод індукції та дедукції, аналізу та синтезу, метод узагальнення та структурного аналізу. До специфічних методів належать метод спостереження, порівняння, статистичний метод, графічний та ін. Методологічною основою дослідження стали напрацювання вітчизняних та зарубіжних вчених в напрямку дослідження ринку ІТ-послуг.

Інформаційною основою роботи є монографії та статті вітчизняних та міжнародних вчених в напрямку аналізі та прогнозуванні тенденцій міжнародного ринку ІТ-послуг.

Випускна кваліфікаційна робота складається з вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел з 40 найменувань та додатків. Загальний обсяг роботи 38 сторінок, з них основного тексту 27 сторінок.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ ДОСЛІДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ ІТ-ПОСЛУГАМИ

1.1 Сутність, види та характеристика ІТ-послуг у міжнародному бізнесі

Інформаційні технології (ІТ) — це сукупність методів і засобів, що використовуються для збору, зберігання, обробки і поширення інформації. В даний час діяльність людини стала сильно залежати від цих технологій, вони потребують постійного розвитку. [1]

Це поняття охоплює дуже широке розмаїття напрямів для діяльності ІТ-компаній, однак серед найпоширеніших видів можемо виділити наступні [2]: Product компанії, Startup компанії, Outsource компанії, Outstaff компанії, Auditing company.

Перший вид ІТ-компанії - Product компанії. Це підприємства, головною метою котрого є створення власного продукту заради його подальшого продажу чи передачі прав на користування на обмежений строк з можливістю його продовження. Цей тип організації керується ідеєю допомогти своїм клієнтам. Їх основна увага буде зосереджена на тому, «що ми повинні зробити, щоб зробити свій продукт кращим». Вони постійно працюють над створенням власного програмного продукту з використанням різних технологій. Деякі з відомих прикладів – Microsoft, Paytm, Cisco, Adobe, NovelVox тощо.

Відмінність цих компанії - це зосередження на створенні саме свого застосунку, який може бути адаптований під різні цілі клієнта або ринку збуту (B2B, B2C). Так наприклад, можемо роздивитися один з найвідоміших продуктів Microsoft - Microsoft Office 365 - програма, яка дає можливість створювати та редагувати текстові документи Word, презентації PowerPoint, таблиці Excel, надає доступ до користування поштою Outlook та застосунку для відеодзвінків Teams, тощо. Щоб користуватися усім функціоналом, є необхідність оформити передплату, яка буде різнитися в залежності від того, чи ви оберете для себе чи для компанії, який саме функціонал буде вам

потрібен. Як ми бачимо, один і той самий продукт може бути адаптований під різні потреби, від цього виграє як клієнт (користується тільки тим, що йому необхідно, не переплачуючи), так і компанія (може залучити потенційного клієнта, надавши йому саме те, чого він потребує).

Такі компанії є більш стійкими на ринку, оскільки вони вже мають репутацію, в них є різноманітні відділи, починаючи від маркетингового, закінчуючи юридичним. Кожен продукт проходить багато етапів перевірки, тестування та аудитування перед тим, як вийти в широкі маси. Саме цим вони відрізняються від наступного виду компаній.

Startup компанії. Це молода компанія, що швидко розвивається, в основі якої лежить інноваційна бізнес-ідея та технологія. Є тим видом компанії, що швидко з'являються і також швидко зникають. Найвідоміші приклади компаній, що вирости зі стартапів, - Instagram, Twitter, Facebook, Uber, Airbnb, SpaceX, Snapchat.

Існують різні думки, що ж становить сутність стартапу, відповідно, визначення різняться. До відмітних ознак стартапу відносять [3]:

- Вік: це молода компанія, що тільки зароджується, з короткою історією присутності на ринку;
- Зростання: стартапи орієнтовані швидке зростання і масштабування бізнес-моделі, і навіть захоплення частки ринку, а не на швидку окупність;
- Інновації: стартапи пропонують унікальні рішення, що базуються на нових технологіях;
- Економність: стартапи намагаються діяти з мінімальними ресурсами та у процесі залучати сторонні інвестиції;
- Venture-backed: класична характеристика стартапу - залучати інвестиції від венчурних інвесторів, які ризикують своїм капіталом. Інші інвестиції не роблять із малого бізнесу стартап;
- Невизначеність: це бізнес з високими ризиками для інвестора, важко передбачити, чи стане проект успішним або провалиться з тріском;

- Збитковість: стартапи, як правило, завжди інвестують у зростання більше, ніж заробляють у моменті, оскільки інвестори розраховують на заробіток у майбутньому, коли бізнес досягне певного масштабу;
- Культура: стартапи відрізняє згуртованість команди, захопленість ідеєю проекту, свобода самовираження, готовність працювати авансом і понаднормово заради досвіду та майбутніх досягнень. Зазвичай це команда однодумців, що вирішили реалізувати власну ідею.

Зазвичай кожен стартап має наступний цикл життя:

- Формування бізнес-ідеї, що вирішує реальну проблему споживача.
- Запуск мінімального життєздатного продукту (MVP) для перевірки гіпотези.
- Досягнення product-market fit - прийняття продукту ринком або навпаки відторгнення та вихід з ринку. В такому випадку, стартап перестає існувати або доробляє продукт і все починається з початку.
- Масштабування проекту за допомогою інвестицій у рекламу, залучення партнерів тощо.
- Досягнення зрілості – стійкої позиції на ринку.

У 2019 році рівень невдач стартапів становив близько 90%. Дослідження показують, що 21,5% стартапів зазнають невдачі в перший рік, 30% — у другий рік, 50% — на п'ятий рік і 70% — на 10-й рік [23].

На думку власників бізнесу, основними причинами невдач є те, що гроші швидко закінчуються, вони знаходяться на неправильному ринку, відсутність якісних досліджень, погані партнерські відносини, неефективний маркетинг і відсутність експертної думки щодо продукту.

Outsource компанії. Аутсорсинг компаній — це бізнес-практика найму стороні за межами компанії для надання послуг або створення товарів, які традиційно виконувались власними працівниками та персоналом компанії. Аутсорсинг — це практика, яку зазвичай вживають компанії як захід скорочення витрат. Таким чином, це може вплинути на широкий спектр

робочих місць, починаючи від підтримки клієнтів і закінчуючи виробництвом до бек-офісу.

Аутсорсинг вперше був визнаний бізнес-стратегією в 1989 році і став невід'ємною частиною економіки бізнесу протягом 1990-х років. Практика аутсорсингу є предметом значних суперечок у багатьох країнах. Ті, хто виступає проти, стверджують, що це спричинило втрату внутрішніх робочих місць, особливо у виробничому секторі. Прихильники кажуть, що це створює стимул для компаній і компаній розподіляти ресурси там, де вони найбільш ефективні, і що аутсорсинг допомагає підтримувати характер вільної ринкової економіки в глобальному масштабі.

Наприклад, ці компанії можуть бути найняті для розробки сайту або продукту на вимогу клієнта, тестування продукту або створенню дизайну, тощо.

Компанії легше найняти аутсорсингову компанію, оскільки це буде коштувати для неї набагато менше: немає необхідності шукати та наймати на короткий термін спеціалістів і забезпечувати їм робочі місця, про все це вже подбала ІТ-компанія, яка не обмежується роботою на одну компанію, а здатна повністю забезпечити працею своїх робітників, працюючи з великою кількістю клієнтів.

Outstaff компанії. Аутстафінг означає розширення внутрішньої команди розробників компанії віддаленими співробітниками, які офіційно працюють у компанії-постачальника, але повністю віддані проектам підприємства.

У такому випадку підприємство-клієнт надає спеціалістам лише певну посаду та вимоги до неї. Тоді аутстафінг-компанія знайде найкращого кандидата для ваших потреб серед своїх працівників. Завдання клієнта — лише взяти у нього інтерв'ю та вибрати того, який більше сподобається та буде найбільше відповідати цілям проекту.

Все-таки цей розробник не стане співробітником компанії звичайним чином. Він виконуватиме всі завдання та доручення, але аутстафінгова

компанія виступатиме його законним роботодавцем і відповідатиме за заробітну плату, податки, робоче місце тощо.

Сьогодні існує величезний попит на ІТ-аутстафінг, оскільки це зазвичай дешевше та простіше, ніж наймати ІТ-фахівця безпосередньо. Модель аутстафінгу зазвичай використовується технологічними стартапами та середніми підприємствами, але глобальні корпорації також часто використовують аутстафінг.

Ось основні переваги використання послуг ІТ-аутстафінгу:

- Повний контроль над процесом розробки
- Значна економія коштів: не потрібно надавати обладнання, інфраструктуру, соціальні виплати
- Простий і швидкий процес найму
- Доступ до пулу фахівців з досвідом та навичками, які потрібні проекту, можливий рекрут працівників без прив'язки до міста, де розташований офіс, можливість охопити спеціалістів не тільки певного регіону, але й за кордоном

Однією з проблем, що виникають з аутстафінгом - це неможливість прокласти хороші канали зв'язку. Оскільки персонал постачальників часто працює віддалено або, принаймні, окремо від решти вашої команди, є вірогідність, що комунікація між ними буде йти не дуже гладко. Встановлення чітких очікувань і щоденна участь також є ключовим фактором, так само як це відбувається і з корпоративною ІТ-командою.

Аудиторські компанії. Це компанії, що надають послуги з перевірки вже написаного коду, та при необхідності вносять свої зауваження у код, якщо на це є згода клієнта. Спеціалістами цих компанії зазвичай виступають ІТ програмісти з вагомим досвідом, оскільки є необхідність перевірки та їх розуміння проектів на дрібному рівні. Також вони, окрім перевірки готових клієнтських проектів, проводять дослідження усього бізнесу щодо захисту систем, безпеки даних та налагодженні правильного функціонування системних процесів, щоб попередити можливість атак на конфіденційну

інформацію. Загалом, аудит — це дослідження існуючої системи, звіту чи організації. IT-аудит – це огляд IT-систем організації, управління, додатків, операцій, використання даних та інших пов’язаних процесів. –Такі компанії є дуже популярними на ринку, оскільки вчасно проаудитований застосунок може попередити можливість хакерської атаки та втрати даних.

Також в IT-сфері розвивається ще один напрям розробки - блокчейн-технології. Блокчейн — це розподілена база даних, яка використовується спільно між вузлами комп’ютерної мережі. Як база даних блокчейн зберігає інформацію в електронному вигляді в цифровому форматі. Блокчейни найбільш відомі своєю вирішальною роллю в криптовалютних системах, таких як біткойн, для підтримки безпечного та децентралізованого запису транзакцій. Інновація блокчейну полягає в тому, що він гарантує точність і безпеку запису даних і створює довіру без потреби довіреної третьої сторони.

Блокчейн - це база даних, яка зберігає зашифровані блоки даних, а потім об’єднує їх разом, щоб утворити хронологічне єдине джерело істини для даних. Цифрові активи поширюються, а не копіюються чи передаються, створюючи незмінний запис активу. Актив є децентралізованим, що забезпечує повний доступ у режимі реального часу та прозорість для громадськості.

Ця технологія забезпечує незмінність та децентралізацію даних, що стало підґрунтям для розвитку такого сектора застосунків, як DeFi (децентралізовані фінанси). Так як в системі блокчейн усі перекази є прозорими та доступними кожному, такі застосунки можуть забезпечити якість своїх послуг, оскільки вся їх активність може бути проаналізована будь-якою людиною.

1.2. Індикатори результативності міжнародної торгівлі IT-послугами

Аналізуючи показники ефективності торгівлі IT-послугами (рисунк 1.1), ми можемо побачити наступну тенденцію усі три показника - експорт, імпорт та торговельне сальдо мають тенденцію до зростання. Варто зазначити, що

експорт в декілька разів перевищує імпорт, що говорить про стійкий попит на цей вид послуг на світовому ринку.

Рис. 1.1. Показники ефективності торгівлі ІТ-послугами в світі за 2017-2020 роки, мільйонів євро [8]

Щоб побачити, хто ж є найбільшими експортерами ІТ-послуг на міжнародному ринку, ми звернемося до рисунку 1.2 і побачимо, що в четвірку лідерів входять наступні країни - Ірландія, Індія, США та Німеччина.

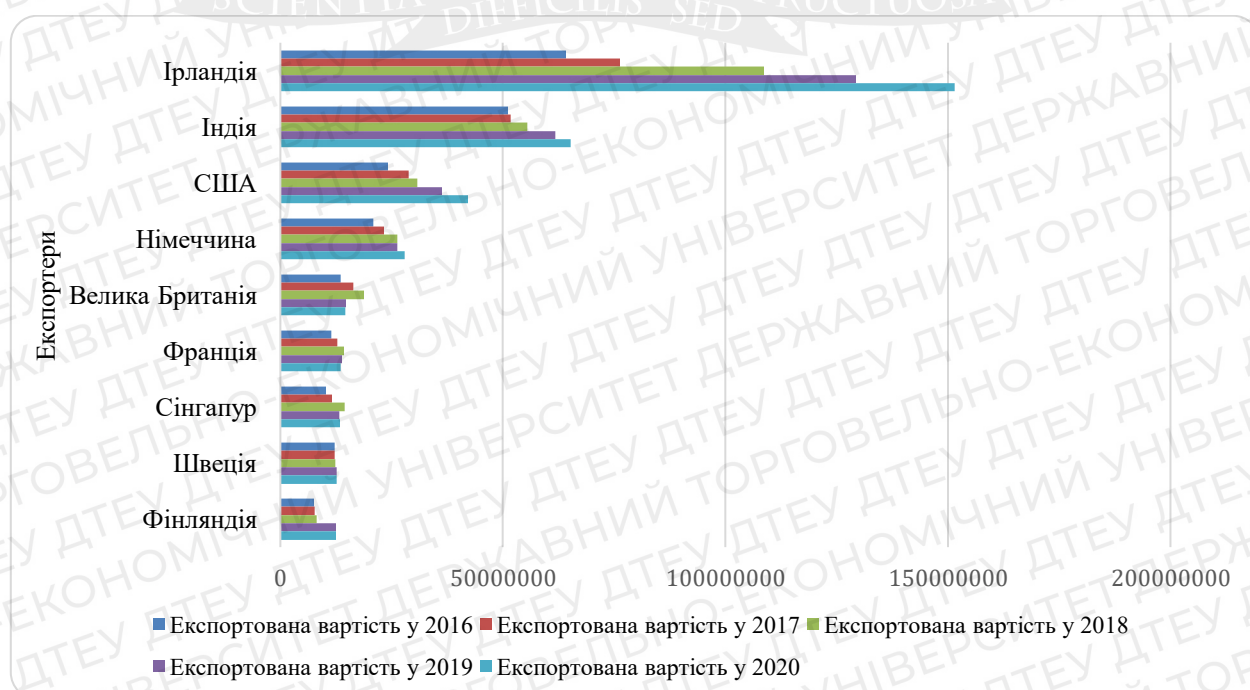

Рис. 1.2. Показники експорту ІТ-послугами в світі за 2016-2020 роки, мільйонів євро [9]

Найбільший приріст як порівняно з 2019 роком так і з 2016 роком показує Ірландія, що випереджає навіть таку країну як США. Приблизно одні й ті самі показники експорту показують наступні країни - Велика Британія, Франція, Сінгапур, Швеція та Фінляндія, яка за 5 років не показали значного приросту.

Що стосується імпорту, то ми бачимо таку ситуацію в рисунку 1.3. Найбільші показники мають такі країни як Німеччина та США, які мають приблизно однакові значення. Приблизно всі країни збільшили обсяги імпорту за 5 років.

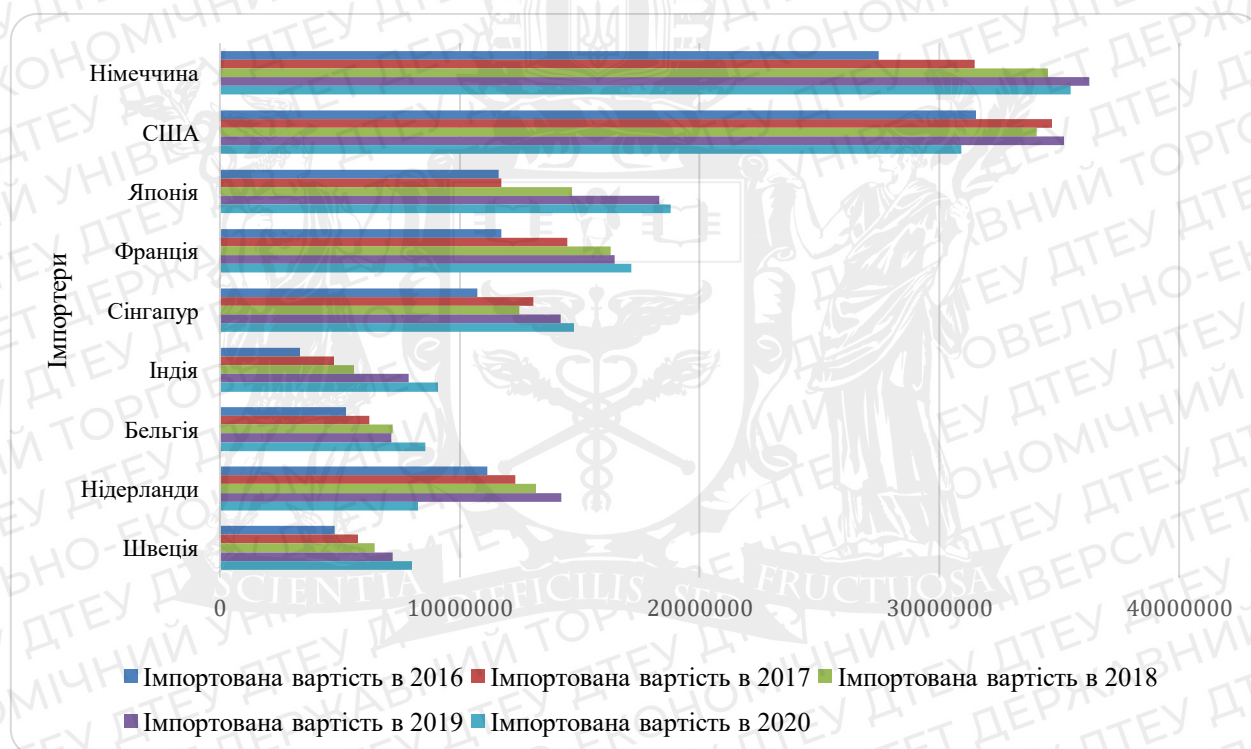

Рис. 1.3. Показники імпорту ІТ-послугами в світі за 2016-2020 роки, мільйонів євро [10]

Показники ж ефективності діяльності ІТ-компанії на міжнародному ринку вимірюються в формулах, які можна поділити на дві категорії - показники, що свідчать про результативність самої ІТ-компанії, та показники, що свідчать окремо про ефективність торгівлі певним ІТ-застосунком.

Якщо говорити про ефективність ІТ-підприємства на міжнародному ринку, то показники будуть ті ж самими, що і для звичайної компанії.

1. Рентабельність інвестицій (ROI)

Рентабельність інвестицій (ROI) – це показник ефективності, який використовується для оцінки ефективності чи прибутковості інвестицій або порівняння ефективності ряду різних інвестицій. ROI намагається безпосередньо виміряти суму прибутку від певної інвестиції відносно вартості інвестицій.

$$ROI = (ЧП - B) / B * 100\%, (1.1)$$

де ЧП - чистий прибуток,

B - витрати

2. Рентабельність власного капіталу (ROE)

Рентабельність власного капіталу (ROE) — це показник фінансових результатів, що розраховується шляхом ділення чистого доходу на власний капітал. Оскільки акціонерний капітал дорівнює активам компанії мінус її борг, ROE вважається рентабельністю чистих активів. ROE вважається показником прибутковості корпорації та того, наскільки вона ефективна в отриманні прибутку.

$$ROE = ЧП / BK * 100\%, (1.2)$$

де ЧП - чистий прибуток,

BK - власний капітал

3. Валова маржа (GPM)

Валовий прибуток компанії є найосновнішим показником прибутковості компанії: скільки грошей залишається після врахування витрат на виробництво товарів, послуг і оплати праці працівників. Бізнесмени та інвестори загалом сподіваються на стабільний або зростаючий валовий прибуток; коли цей показник скорочується, це означає, що підприємство інвестує в свою діяльність, або у нього є проблеми.

$$GPM = ВП / ОР * 100\%, (1.3)$$

де ВП - валовий прибуток,

ОР - обсяг реалізації

4. Операційна маржа (OPM)

Операційна маржа визначає, який прибуток компанія отримує на долар продажів після оплати змінних витрат виробництва, таких як заробітна плата та сировина, але до сплати відсотків або податків. Він розраховується шляхом ділення операційного доходу компанії на чистий обсяг продажів. Більш високі коефіцієнти, як правило, кращі, що ілюструє, що компанія ефективна у своїй діяльності та добре перетворює продажі в прибуток.

$$GPM = ОП / ОР * 100\%, (1.4)$$

де ОП - операційний прибуток,

ОР - обсяг реалізації

5. Маржа чистого прибутку (NPM)

Маржа чистого прибутку, або просто чиста маржа, вимірює, скільки чистого доходу або прибутку отримано у відсотках від виручки. Це відношення чистого прибутку до виручки компанії. Маржа чистого прибутку зазвичай виражається у відсотках, але також може бути представлена у десятковій формі. Маржа чистого прибутку показує, скільки кожного долара доходу, отриманого компанією, перетворюється на прибуток.

$$NPM = ЧП / ОР * 100\%, (1.5)$$

де ЧП - чистий прибуток,

ОР - обсяг реалізації

Це один з найважливіших показників для ІТ-компанії, особливо якщо вона продає власний продукт, а не надає послуги розробки, оскільки популярність ІТ-розробки може збільшити потенційний чистий прибуток в декілька разів. Це той вид продукту, що може декілька років поспіль приносити значні доходи, зважаючи, що значні інвестиції робилися тільки спочатку на розробку, надалі йдеться тільки про підтримку та вдосконалення. Саме тому більшість компаній, окрім надання послуг розробки, також вкладаються у власні продукти заради збільшення чистого прибутку, що значно впливає на вагу ІТ-компанії на міжнародному ринку ІТ-послуг.

Якщо говорити про ефективність проекту, то саме він впливає на всю діяльність компанії загалом.

Перший показник - це ефективність проекту. Це є показником перевиконання бюджету проекту, він , чи має компанія бюджет на продовження його введення чи ні. Розраховується за наступною формулою

$$\text{Ефективність проекту} = БК/АВ \quad (1.6),$$

де БК - бюджетні кошти,

АВ - актуальні витрати

Якщо показник перевищує 1, то це означає, що проект ще можна продовжувати, і чим він вище тим краще для компанії. Значення менше 1 означає, що актуальні витрати перевищили запланований бюджет і надалі компанія буде працювати с незапланованими витратами.

Наступний показник також є важливим, оскільки якщо попередній показував ефективність проекту на час його створення, то цей показник вказує на ефективність після деякого часу.

$$\text{Ефективність проекту} = ЧП/АВ \quad (1.7),$$

де ЧП - чистий прибуток,

АВ - актуальні витрати

Так як проект ще декілька років потому може приносити кошти та ще збільшувати прибуток, цей показник показує динаміку ефективності проекту і є необхідність його вимірювати з певною частотою. Так можна порівнювати результат розрахунків за декілька років і бачити, скільки часу потребувалося проекту задля його окупності. Можна порівнювати і з іншими проектами, щоб зрозуміти, чи його динаміка окупності нормальною для проектів в його сфері.

Висновки до розділу 1

Очевидно, що компанії, які надають різні види ІТ-послуг, мають цікаве та вражаюче майбутнє, зважаючи на те, наскільки помітно зріс ринок за останні роки, як швидко змінюється сучасне ІТ-середовище. Зростає і розвивається ринок ІТ-послуг, поширюються різноманітні види послуг та моделі ІТ-послуг, зростає споживчий попит, як наслідок, зростає справжній інтерес дослідників до галузі. З високим ступенем вірогідності можна стверджувати, що навіть у

тих країнах, де ринок ІТ-послуг виник відносно недавно, незабаром він стане повноцінним і повністю сформувався завдяки швидким темпам стабілізації світової індустрії ІТ-послуг. В умовах глобальної цифровізації визначені тенденції відкривають нові можливості для розвитку та сталого зростання компаній, які набувають популярності на ринку ІТ-послуг. Водночас слід зазначити, що сучасні тенденції також вимагають нового рівня знань, інновацій, інструментів та бізнес-моделей. Тому, щоб скористатися всіма перевагами та можливостями, які надають нові тенденції, фахівцям слід ретельно і послідовно впроваджувати весь спектр технологічних інновацій.

РОЗДІЛ 2 ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІТ-ПОСЛУГ В МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ

2.1. Тенденції розвитку світового ринку ІТ-послуг в ХХІ ст

Розмір ринку професійних ІТ-послуг може принести значні доходи з 2022 по 2027 рік, враховуючи зростання попиту на персоналізовані професійні послуги в багатьох галузях кінцевих користувачів, таких як медицина, сфера розваг, комунікацій, робототехніки, тощо

Ці послуги пропонують підприємствам економний шлях зосередитися на запобіганні крадіжок даних і підвищенні кібербезпеки в мережі. Крім того, численні переваги послуг, як-от точне прогнозування, бізнес-аналітика, підтримка оптимізації бізнес-операцій, підвищення доходів організації та мінімізації втрат, також рекламуються, щоб стимулювати зростання ринку до 2027 року.

У глобальному масштабі збільшення витрат на ІТ у поєднанні з широким застосуванням програмного забезпечення як послуг та збільшенням пропозицій вказує на попит на ІТ-послуг в галузі. Завдяки покращеній ІТ-інфраструктурі загрози, пов'язані з даними (взлом даних), також зростають. Це вимагає передових рішень безпеки порівняно з традиційними. Оскільки ця тенденція набирає обертів на ринку, компанії почали інвестувати свої ресурси в покращення своїх передових пропозицій безпеки.

Більше того, в Північній Америці та Європі зростає поширення бізнес-рішень щодо безпеки як послуги. Опитування, проведене SpiceWorks, показало, що 28% організацій у цих регіонах віддають перевагу захисту кінцевого продукту як послугу, а 17% планують розгорнути такі рішення протягом двох років з 2021 року. Це свідчить про збільшення потенціалу впровадження цих рішень в майбутньому.

Крім того, головні керівники та політики в Сполучених Штатах інвестують у програмне забезпечення безпеки, інфраструктуру та новітні технології, щоб захистити дані США від зростаючих ризиків кібербезпеки.

Наприклад, за оцінками Oracle, у 2019 році 51% керівників і 62% політиків інвестували в ІТ/інфраструктуру безпеки.

Тенденції, такі як 5G, Blockchain, AR та AI, ймовірно, також вплинуть на пропозиції ІТ-послуг.

Використовуючи звичайний підхід, ринок можна розділити на п'ять груп найвищого рівня. Традиційні категорії обладнання, програмного забезпечення та послуг становлять 56% від загальної кількості у всьому світі. Інша основна категорія, телекомунікаційні послуги, становить 25%. Решта 19% охоплюють різні новітні технології, які або не вписуються в одну з традиційних груп, або охоплюють декілька категорій, що характерно для багатьох нових рішень як послуга, які включають елементи апаратного забезпечення, програмного забезпечення та сервісу, такі як IoT, дрони та багато технологій автоматизації процесів.

Якщо проаналізувати тенденцію розвитку прибутків ринку ІТ-послуг за останні 6 років (рисунк 2.1), то ми можемо побачити тенденцію до поступового зростання прибутків в сфері ІТ-послуг, продовжуючи з тими ж самим темпом розвитку, то ми можемо очікувати зростання майже на 25% у 2027 році, порівняно з 2022 роком.

Рис. 2.1. Прибутки ІТ-послуг за сферами, мільйони доларів [14]

Щоб зрозуміти детальніше, як саме розвивається кожна сфера ІТ-послуг, то ми можемо побачити на рисунку 2.2, що більш менш кожна з них має з них приблизно однакові показники, так у 2017-2018 рр були тенденція до зростання, коли починаючи з 2019 по 2020 рр відбулося значне падіння показників темпів розвитку і вже в 2021 році відбулося відновлення росту прибутків до рекордних показників - 8,9 - 12,6%. В наступні роки очікується показники в районі 7,7-9,8%. Ці припущення на наступні 5 років можуть в значній мірі бути зміненими через військовий конфлікт Росії з Україною, в країнах, які мають значну кількість ІТ-фахівців.

Рис. 2.2. Темпи зростання прибутків ІТ-послуг за сферами [14]

Які ж країни є лідерами по отриманню прибутків в сфері ІТ-послуг, то ми це можемо побачити в таблиці 3, де зображено топ 10 країн з найбільшими прибутками. Лідерами є такі країни як США та Японія, де в кожній ми можемо побачити тенденцію до зростання доходів. За 2021 р США отримало прибутки, що майже дорівнюють сумі прибутків інших країн у топ 10 списку. Це обумовлено наявністю Кремнієвої долини в США, що є містом концентрації спеціалістів ІТ-сфери та наявністю найбільшої кількості ІТ-стартапів. Також цікавим, що для програмістів полегшений в'їзд до країни з можливістю залишитися на постійне проживання. Країна сприяє розвитку цієї сфери,

оскільки вона є одним з найбільших в отриманні прибутків, що явно підтверджує таблиця 2.1.

Таблиця 2.1

Країни з найбільшими прибутками в ІТ-сфері за 2016-2022 рр та прогнозом до 2025 р, мільярди доларів [14]

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023:	2024	2025
США	323,50	334,50	346,30	357,50	351,10	380,70	411,80	440,20	468,90	498,80
Японія	69,43	68,38	70,29	72,25	72,00	76,80	83,26	91,31	98,05	104,80
Китай	36,38	39,57	43,99	47,31	51,79	58,42	64,78	71,85	79,41	87,50
Німеччина	43,15	45,28	48,44	47,08	46,97	53,44	58,14	62,03	66,0	70,01
Франція	38,03	39,81	43,53	41,35	40,00	45,53	49,89	53,10	56,66	60,05
Австралія	24,26	25,93	26,19	25,11	24,78	29,54	31,60	34,11	36,57	39,17
Південна Корея	21,81	23,22	24,38	23,43	23,04	25,48	27,13	29,13	31,13	33,23
Канада	19,78	20,95	21,47	21,50	20,29	23,29	25,54	27,90	30,03	33,35

Підсумовуючи загальну картину, то ми можемо сказати, що світовий ринок ІТ-послуг ще тільки набирає обороти, його зростання є зрозумілим. Через війну, що є наразі, не можемо зробити висновки як саме зміниться тенденція цієї сфери, можемо припустити, що це буде незначне зниження темпів, оскільки більшість ІТ-спеціалістів працюють віддалено, що дає змогу продовжувати працювати. США так і залишиться передовою країною з найвищими прибутками в ІТ, навіть може збільшити ці показники, через приплив українських та російських спеціалістів, що вирішать емігрувати в цю країну.

Що стосується такого специфічного напрямку в ІТ-сфері, як блокчейн технології, то ми маємо наступну ситуацію. Блокчейн, безсумнівно, є однією з найсучасніших цифрових технологій сучасності. Він пропонує підвищену безпеку, прозорість, незмінність даних і доступність у порівнянні зі звичайними мережами. Хоча блокчейн зіграв важливу роль у запровадженні багатьох змін у різних секторах, він все ще розвивається.

Тому уважне спостереження за тенденціями блокчейну є важливим для навігації в тонкощах блокчейну. Властивості блокчейну чітко доводять його

здатність служити майбутнім технологічним змінам. У той же час тенденції блокчейну в 2022 році демонструють, як він змінюється з кожним роком.

У 2022 році світові витрати на блокчейн-рішення досягнуть 11,7 мільярдів доларів, і очікується, що до 2024 року світовий ринок технологій блокчейн накопичить 20 мільярдів доларів. Це значні показники, враховуючи, що самі блокчейн технології почали свій стрімкий розвиток з появою такої блокчейн системи як Ефіріум у 2015 році, яка на відміну від біткоїна надавала не тільки свою валюту, однак і можливість писати свої застосунки, записуючи всі свої дані в блокчейн.

Блокчейн може знизити витрати банків на інфраструктуру на 30%. Це є результатом децентралізації блокчейну, оскільки такі фінансові застосунки не мають посередників, коли в банківській сфері посередником виступає сам банк, що диктує умови. Такі показники говорять про те, що банки по всьому світу втратять своє стійке положення, а отже і країні будуть отримувати значно менше до свого бюджету.

Найбільш інвестиції в технологію блокчейн відбуваються в фінансовий сектор з часткою ринку 46%. Інші, як виробництво та енергетичні комунальні підприємства, мають по 12%, охорона здоров'я (11%), державні органи (8%), роздрібна торгівля (4%), медіа та розваги (1%). У всьому світі близько 77% фінансового сектору можуть мати послуги з підтримкою блокчейн як частину своєї системи та процесів.

Загальні витрати на інтеграцію блокчейну в охорону здоров'я зростуть до 5,61 мільярда доларів до 2025 року. Це обумовлено прозорістю всіх дій, що є важливим для цієї сфери, оскільки буде видно, якщо компанія захоче використовувати свої гроші не у прямому напрямку використання. Одним із прикладів є компанія Pfizer, що почала інтеграцію блокчейн систем в свою діяльність.

2.2. Пріоритети розвитку ТОВ “Блейз-технолоджі” на світовому ринку ІТ-послуг

Щоб оцінити перспективи розвитку ТОВ “Блейз-технолоджі” на світовому ринку ІТ-послуг, треба розуміти, чим займається компанія та який потенціал в цих напрямках. Так як компанія загалом спеціалізується на створенні та аудиті додатків за допомогою блокчейн технологій, ми проаналізуємо їх теперішні напрями діяльності, щоб розуміти їх перспективи розвитку на світовому ринку.

Так, ІТ-спеціалісти ТОВ “Блейз-технолоджі” працюють в загалом на двох мовах програмування - Solidity та Rust. Solidity — це об’єктно-орієнтована мова програмування для реалізації смарт-контрактів на різних платформах блокчейну, зокрема на Ethereum. Тож по-перше, одна з блокчейн платформ для програмування - Ethereum. Rust - інша мова, яка не є заточеною тільки під одну блокчейн систему, її було створено для забезпечення високої продуктивності, подібної до тієї, яку пропонують C і C++, але з акцентом на безпеку коду, що є важливим у криптосвіті. Rust - це основна мова для написання смарт-контрактів для таких блокчейн платформ як Solana, Near Protocol, Polkadot та інші, однак Блейз спеціалізується саме в цих трьох. Тобто для аналізу перспектив розвитку, ми беремо такі системи до розгляду - Ethereum, Solana, Near Protocol, Polkadot, щоб подивитися на можливості та попит їх застосунків.

Ethereum — це децентралізована глобальна програмна платформа, що працює на основі технології блокчейн. Він найбільш відомий своєю рідною криптовалютою, ефіром або ETH. Ethereum може використовувати будь-хто для створення будь-якої захищеної цифрової технології, яку тільки може придумати. Він має токен, призначений для використання в мережі блокчейну, але його також можуть використовувати люди як спосіб оплати роботи, виконаної в блокчейні.

Щодо популярності цієї мережі може говорити кількість транзакцій, оскільки саме вони визначають, як часто користувачі використовують функціонал блокчейну. Якщо ми подивимося на рисунок 2.3, то ми побачимо, що за останні 5 років простежується тенденція до росту, а за останній рік блокчейн стабілізував об'єм свого використання.

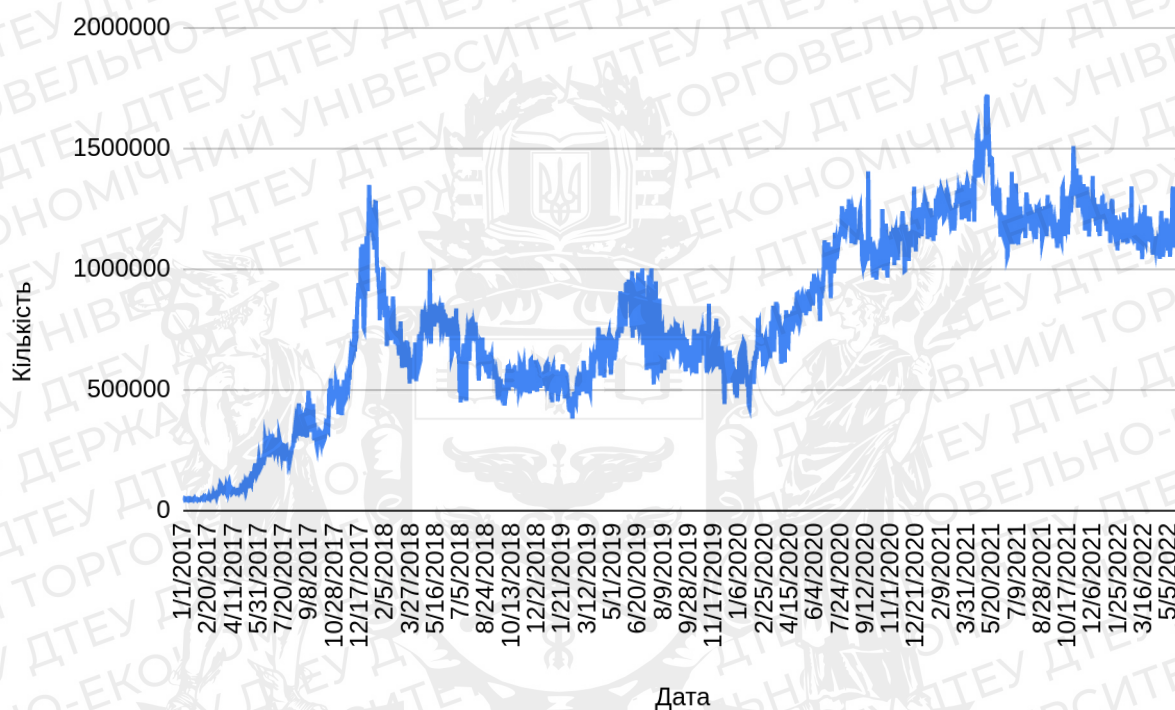

Рис. 2.3. Кількість транзакцій в системі Ethereum щоденно, 2017-2022 рр [15]

Ethereum - перша блокчейн система, що дала можливість створювати так самі DApps (децентралізовані програми).

Децентралізовані програми (dApps) — це цифрові програми або програми, які існують і працюють у блокчейні або однорангові мережі комп'ютерів замість одного комп'ютера. DApps знаходяться поза компетенцією та контролем одного органу влади. DApps, які часто створюються на платформі Ethereum, можуть бути розроблені для різних цілей, включаючи ігри, фінанси та соціальні мережі.

Якщо ми проаналізуємо ріст кількості dApps в системі Ethereum [11], то ми зможемо побачити, що за останні роки йде невпинний зріст, що жодного разу не показав від'ємного значення темпу приросту. Це означає, що попит на

ці застосунки присутній і він має позитивну тенденцію, яка для Блейз може слугувати гарним показником правильно вибраного напрямку діяльності.

Можемо проаналізувати ще детальніше, Блейз створює зазвичай таку особливу категорію децентралізованих програм як DeFi. DeFi (або «децентралізовані фінанси») — це загальний термін для фінансових послуг на публічних блокчейнах, насамперед Ethereum. За допомогою DeFi можна робити більшість речей, які виконують банки — отримувати відсотки, брати в борг, позичати, купувати страхування, торгувати деривативами, торгівельними активами тощо — але це швидше і не вимагає документів чи третьої сторони. Як і криптовалюта в цілому, DeFi є глобальним, одноранговим (мається на увазі безпосередньо між двома людьми, а не маршрутизацією через централізовану систему), і відкритим для всіх.

Так ми можемо зробити висновок, що за кількість DeFi застосунків Ethereum має позитивну тенденцію, що означає, що вони користуються попитом на світовому ринку [11].

Більш явну картину попиту на ці застосунки покаже наступна таблиця. Остання дані представлені за вересень 2020р, однак вже можна побачити, що об'єм грошей в еквіваленті криптовалюти ETH переведених в рамках DeFi застосунків мав величезний приріст [11]. Якщо слідкувати цій тенденції, то можна зробити висновки, що ця тенденція більш ймовірно могла зберегтись, вважаючи кількість новостворених додатків, що значить значну популярність фінансових застосунків, що робить можливості розвитку Блейз на світовому ринку блокчейн технологій дуже гарними.

Оскільки за останні два роки екосистеми DeFi та незмінних токенів (NFT) почали розвиватися, мережа Ethereum стала перевантаженою та надзвичайно дорогою у використанні. Мережа Solana пропонує те, чого базовий рівень Ethereum наразі не може – швидкі транзакції за мінімальною або абсолютно безкоштовною.

З цієї причини активність у мережі Solana швидко зростає як у створенні децентралізованих додатків (dApps), так і в транзакціях. Хоча Ethereum все ще

має понад 125 мільярдів доларів, заблокованих у своїх dApps, капіталізація Solana зростає в геометричній прогресії.

З моменту створення в 2017 році Solana стала шостою найбільш використовуваною платформою DeFi за вартістю. Наразі в різних додатках DeFi на Solana заблоковано майже 8,6 мільярдів доларів, більшість з яких накопичено лише в 2021 році.

Швидкість і низька вартість Solana роблять його простим у використанні порівняно з іншими блокчейнами, додаючи привабливості як для початківців, так і для досвідчених користувачів криптовалют.

Solana є однією з найдешевших екосистем для розробників і ентузіастів DeFi, в середньому коштує 0,00025 доларів США за транзакцію, тоді як Ethereum в середньому становить 6,85 доларів США за транзакцію. Користуючись низькою структурою комісій Solana, транзакція в 1 мільйон доларів США коштуватиме близько 10 доларів США, тоді як така сама транзакція коштуватиме приблизно 300 000 доларів США за газ на Ethereum.

Зараз ринкова капіталізація Ethereum становить 353 мільярди доларів, тоді як Solana має поточну ринкову капіталізацію в 28 мільйонів доларів, що означає, що Ethereum є очевидним вибором з точки зору популярності. Однак ця мережа має стрімкий ріст популярності, що робить її вигідною для Блейз щодо створенню додатків і в цій блокчейн системі.

NEAR — це протокол блокчейну нового покоління, який має практичний підхід і пропонує масштабність та низькі витрати за використання. Це молода блокчейн система, однак її додатки вже мають тенденцію до зростання. Так, наприклад, на 15 неділю 2022 року кількість грошей в цій системі зросла на 13%, кількість транзакцій на 4,2%, що свідчить про ріст популярності Near [12].

DeFi або децентралізовані фінанси мають вирішальне значення для створення відкритої мережі. Їх зростання популярності останнім часом є результатом успіху на Ethereum. Дії, які раніше в традиційних фінансових системах займали тижнями, тепер можна виконати за лічені секунди завдяки

примітивним DeFi. Той самий потік експериментів та інтересу, який надав численні можливості для користувачів DeFi, ускладнив доступ нових потенційних заробітчан на платформу DeFi. Перевантаженість мережі, різко зростаюча ціна на газ і постійно зростаючі ціни на токени ускладнюють вхід нових користувачів в цю сферу. Але тепер NEAR робить DeFi доступнішим для всіх, особливо для тих, хто тільки починає досліджувати криптопростір. Після запуску Rainbow Bridge, системи для переносу tokenів з Ethereum, DeFi тепер доступний за протоколом NEAR і розблокований для розробників і користувачів у всьому світі. Усі активи, створені в Ethereum, тепер повністю функціональні та придатні для використання в dApps на основі протоколу NEAR, що робить його гарною альтернативою Ethereum.

Polkadot відома як багатоланцюгова мережа, оскільки вона може з'єднувати декілька мереж разом, на відміну від Bitcoin, який працює самостійно.

Згідно з даними веб-сайтів Polkadot Paramarketcap і Polkaproject, станом на 12 травня 2021 року загальна ринкова вартість, пов'язана з ринком Polkadot, досягла 75,81 мільярда доларів (до неї також входять багато інших зрілих публічних мереж, пов'язаних з Polkadot, таких як Chainlink тощо), з щоденним погодинним обсягом торгів близько 9,57 мільярдів доларів та 84 активними проектами.

Як ми бачимо, кожна з блокчейн мереж, з якими працює Блейз, є перспективними, та зростаючими на даний момент. Отже, можливості компанії на світовому ринку присутні, враховуючи, що ця сфера не є ще повністю наповненою, з чого можна зробити висновки, що Блейз розвивається в правильному напрямку. Враховуючи подальший розвиток підприємства та найм нових IT-спеціалістів, можна розраховувати на освоєння нових блокчейн-технологій.

Висновки до розділу 2

Розмір ринку професійних ІТ-послуг може принести значні доходи з 2022 по 2028 рік, враховуючи зростання попиту на гнучкі та персоналізовані професійні послуги в багатьох галузях кінцевих користувачів.

Ці послуги пропонують підприємствам економний шлях зосередитися на запобіганні крадіжок даних і підвищенні кібербезпеки в мережі. Крім того, численні переваги послуг, як-от точне прогнозування, бізнес-аналітика, підтримка оптимізації бізнес-операцій, підвищення доходів організації та мінімізації втрат, також рекламуються, щоб стимулювати зростання ринку до 2028 року. Тенденція хмарних обчислень також, ймовірно, стимулюватиме попит на ІТ-професійні послуги в консалтингових, маркетингових, технологічних та комунікаційних компаніях.

Завдяки стрімкому розвитку усього, що пов'язано з ІТ, ТОВ “Блейз” має усі можливості до збільшення своєї діяльності на міжнародному ринку.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Індустрія інформаційних технологій зростає з року в рік. Одна з найважливіших її складових - ринок ІТ-послуг - динамічно розвивається і проникає в багато сфер нашого життя. Зростає попит на ІТ-послуги. Темпи поширення ІТ-послуг з кожним роком збільшуються. Все більше країн стають активними гравцями на ринку ІТ-послуг. У зв'язку з цим як науковці-аналітики, так і представники бізнесу з великою увагою ставляться до цього питання. Водночас розробляється велика кількість різноманітних загальнодержавних та регіональних програм розвитку цієї галузі. Все це зумовлює актуальність теми даної роботи та вказує на необхідність виявлення та врахування ключових тенденцій розвитку ринку ІТ-послуг.

Проаналізувавши світовий ринок ІТ-послуг, можна зробити наступні висновки. Зараз цифровізація усіх бізнес та не тільки процесів ще тільки набирає обертів, що означає, що кількість ІТ-послуг, розробників та компаній буде збільшуватися. Також пропорційно будуть зростати і ризики хакерських атак, втрат та злиття даних, що тільки підштовхне усю ІТ-галузь до створення нових захисних заходів, компанії будуть змушені купляти та встановлювати усі ці додатки через обов'язок до захисту особистих даних клієнтів.

Хоча специфіка ІТ індустрії продовжує показувати значний попит і зростаючу тенденцію, найважливішою характеристикою технології є розширення впливу на глобальну економіку та ринок праці.

Цифрові технології набули популярності як критична складова економічного зростання, національної безпеки та міжнародної конкурентоспроможності. Цифрова економіка має глибокий вплив на напрям розвитку світу та суспільний добробут звичайних громадян. Це впливає на все, від розподілу ресурсів до розподілу доходів.

Також не можна не зазначити, що спалах коронавірусної хвороби (COVID-19) був значним стримуючим фактором на ринку інформаційних технологій у 2020 році, оскільки ланцюги поставок були порушені через

торговельні обмеження, а працівники, які працюють у цих закладах, зіткнулися з труднощами, пов'язаними з інфраструктурою та зв'язком через карантин, запроваджений урядів у всьому світі, змушуючи їх працювати вдома.

Блокчейн — це технологічний прорив, який порушив і продовжуватиме змінювати світ, яким ми його знаємо. І державний, і приватний сектори, а також академічна дослідницька спільнота визнали поширеність блокчейну і вважають його важливою частиною майбутнього. Цей факт спонукав дослідників запропонувати численні програми, щоб скористатися цією новою технологією. Такі програми охоплюють широкий спектр областей застосування, починаючи від освіти до охорони здоров'я і від Fintech до інтелектуальних мереж.

Як і у випадку з усіма новими технологіями, немає консенсусу щодо потенційної цінності блокчейнів: деякі люди стверджують, що вони принесуть більш руйнівні зміни, ніж Інтернет, а інші підкреслюють ступінь її важливості. Незважаючи на прогнози, що майбутнє блокчейну не є настільки великим, вже зараз є докази того, що блокчейн — це чудова нова технологія, яка змінює спосіб здійснення транзакцій, заснована на її здатності гарантувати довіру між невідомими суб'єктами, гарантувати незмінність записів, а також зробити звичайних посередників застарілим минулим.

Зважаючи на все це, перспективи розвитку компанії Блейз є більш ніж гарними. Зростаючий попит на ІТ-послуги та швидко зростаюча система блокчейн, робить можливості компанії ще дуже багато років розвиватися та претендувати на значну вагу в розвитку криптоіндустрії. Зважаючи, що діяльність підприємства також пов'язана із аудитом застосунків, їх ріст означає, що компанія має всі шанси отримувати більше замовлень та робити своє положення на міжнародній арені більш вагомим.

МІНІСТЕРСТВО ВНЕШНИХ СВОЯЗОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

1. Що таке інформаційні технології. URL: <http://apeps.kpi.ua/shcho-take-informatsiini-technologii/en>
2. Класифікація типів ІТ компаній які є на DOU. URL: <https://dou.ua/forums/topic/28245/>
3. Что такое стартап. URL: <https://secretmag.ru/enciklopediya/chto-takoe-startap-obyasnyаем-prostymi-slovami.htm>
4. 91+ статистика блокчейну: зрозумійте блокчейн у 2022 році URL: <https://techjury.net/blog/blockchain-statistics>
5. Шевчук І. Б. (2018). Детермінації трансформаційних змін економіки регіону та розвитку ІТ-сфери. Бізнес Інформ, No 6,
6. Чи є аутсорсинг те саме, що субпідряд. URL: uk.bienngocruise.com/is-outsourcing-same
7. Демченко Д. В. Поняття криптовалюти і перспективи її використання в міжнародному бізнесі. ст 57-58. URL: www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/MV-07-08-2020.pdf
8. Експорт та імпорт послуг . URL: <https://data.cso.ie/>
9. Список експортерів для вибраної послуги Послуга: 9.2 --- Комп'ютерні послуги . URL: https://www.trademap.org/Country_SelService_TS.aspx?nvpm=1%7c%7c%7c%7c%7c%7c%7cS09002%7c2%7c3%7c1%7c2%7c2%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1
10. Список імпортерів вибраної послуги Послуга: 9.2 --- Комп'ютерні послуги . URL: https://www.trademap.org/Country_SelService_TS.aspx?nvpm=1%7c%7c%7c%7c%7c%7c%7cS09002%7c2%7c3%7c1%7c1%7c2%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1
11. Статистика DApp . URL: <https://www.stateofthedapps.com/stats>
12. Near Protocol Статистика . URL: <https://twitter.com/NEARWEEK/status/1516046638942494724?cxt=HHwWiIC9kdiYiooqAAAA>

13. Bureau of Labor Статистика. URL: [Survival of Private Sector Establishments by Opening Year](#).
14. Статистика IT послуг . URL: <https://www.statista.com/outlook/tmo/it-services/worldwide>
15. Діаграма щоденних транзакцій Ethereum. URL: <https://etherscan.io/chart/tx>
16. Що таке Ethereum? URL: <https://www.investopedia.com/terms/e/ethereum.asp>
17. Все про протокол NEAR. URL: <https://www.leewayhertz.com/near-protocol/>
18. Solana. URL: <https://solana.com/>
19. Ethereum. URL: <https://ethereum.org/en/>
20. NEAR Protocol. URL: <https://near.org/ru/>
21. Що таке блокчейн?. URL: <https://www.investopedia.com/terms/b/blockchain.asp>
22. Gartner: світовий ринок IT-послуг зростає на 7,9%. URL: <https://www.techtarget.com/searchchannel/news/252512323/Gartner-Global-IT-services-market-to-grow-79>
23. Розмір ринку професійних IT-послуг, аналіз впливу COVID-19. URL: <https://www.gminsights.com/industry-analysis/it-professional-services-market>
24. Перспективи IT-індустрії 2022. URL: <https://connect.comptia.org/content/research/it-industry-trends-analysis>
25. Тенденції блокчейну на 2022 рік. URL: <https://devops.com/some-trends-to-anticipate-for-blockchain-in-2022/>
26. 5 найбільших тенденцій блокчейну у 2022 році. URL: <https://101blockchains.com/blockchain-trends-in-2022/>
27. Нові тенденції в технології та додатках блокчейн: огляд і перспективи. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1319157822000891>

28. Оцінка програмного забезпечення для управління проектами: як знайти правильне рішення. URL: <https://www.selecthub.com/project-management/project-management-software-evaluation/>
29. IT-аудит (аудит інформаційних технологій). URL: <https://www.techtarget.com/searchcio/definition/IT-audit-information-technology-audit>
30. Аутсорсинг проти моделей аутстафінгу: в чому різниця та їх плюси та мінуси. URL: <https://procoders.tech/blog/outstaffing-vs-outsourcing/>

